

FAMILIA

REVISTĂ LUNARĂ DE CULTURĂ

Fondată în 1865 de
IOSIF VULCAN

DIRECTOR:
IOAN MOLDOVAN

Revista apare sub egida Uniunii Scriitorilor din România

Nr. 7-8 • iulie-august 2017
Oradea

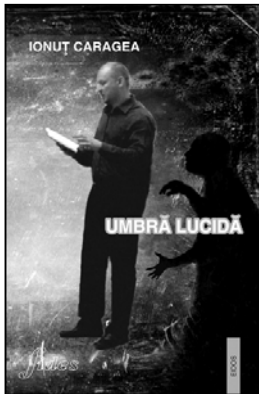
Ritual sub aripa umbrei

Viața are misterele ei. Însoțitorul omului rămâne ascuns, în limita subtilului. Ionuț Caragea abordează acest mister cu pasiune și densitate. Volumul de versuri *Umbră lucidă*, apărut la Iași: Editura Fides, 2016, ne poartă într-o călătorie spirituală paradoxală. Presentul este locuit de trecut și viitor, fotografiile se suprapun. Poetul își pune în evidență personalitatea și urmărește cu asiduitate *umbra*, sub presiunea ideilor care izvorăsc din gândirea lui Platon și se ramifică în cultura universală, atingând științele exacte și umbra fotonului.

Îngerul păzitor, îngerul din cuvinte, sufletul părinților, amprenta divină de umbră, daimonul, prezența invizibilă, dar reală, care ne însoțește, iată personajul din spatele cortinei. Intermediarul dintre om și zeu (sau zei), cel care face legătura între carne și lumea spirituală, cel care protejează sau provoacă, energia din spatele draperiei, iată misterul care pătrunde în poemele autorului.

Imaginea alunecă în abis, abisul o redă poetului. El o prezintă materializată în stări, proiecție în carnea viitorului, valul care aruncă lumea pe țărmul zilei. Lumea este casantă, poetul fragil, cititorul vulnerabil, umbra dă sens realității și toate se încheagă într-o narațiune pe buzele zeului de serviciu. Arta are capacitatea de a reflecta partea subtilă a existenței, Caragea își asumă riscurile, limitele sale sunt certitudinile sale.

Volumul are menirea de a prezenta cititorului poetul „cu bune și rele”, Ionuț Caragea se descoperă cu rigoare și pasiune, poemele curg de la paradoxala prezență la o nouă viață, toate atinse de aripa umbrei. În prefața volumului Maria-Ana Tupan reține: „Metaliteratura e un loc geometric al postmodernității, dar Ionuț Caragea nu pare interesat de afilierea stilistică, ci de modul analogic, de complementarități, în care prelucrează metafora centrală” (p. 15).

Ionuț Caragea,
Umbră lucidă,
Iași, Editura Fides, 2016

Experiențele scriitorului pasionat de adânc, normele științei, paradoxul artei, puterea rugăciunii, întâmplări curente, toate pot intra în poem, umbra este acolo, puternică, organizând materia primă pusă la dispoziție de sufletul poetului. Tema este generoasă, absconsă și tentantă. Artistul, indiferent de formele de exprimare, a fost mereu pe urmele umbrei, a căutat-o, a găsit-o în locuri surprinzătoare, a rămas dator umbrei harnice.

Jocul de-a timpul, organul special al celui inițiat în mersul cuvintelor pe sârma realității, Dumnezeu care se impune prin copleșitoarea prezență, cel care umbrește și lumea se schimbă, lumea își recapătă dinamismul și sensul. Cuvintele au povestea lor în povestea mai mare a destinului, explodează în narațiunea de pe buzele universului, cuvintele vin și fac legătura cu imperiul umbrei. Peste toate planează viața, dragostea, fericierea, banalul din mituri, fluturile cu aripi de cuvinte. Citind atent aceste poeme, am redescoperit rigoarea spiritului alunecând pe gheața materiei. Prin toate aceste, Ionuț Caragea se detașează de experiențele facile ale poezilor tineri, ale poezilor prinși în roata marketingului literar coagulat în cărți rapide, cărți de tonomat.

Cartea declanșează marile întrebări despre subiectele care au frământat lumea și poezii dintotdeauna: Adevărul care așteaptă, cel despre care refuzăm să vorbim, cel care ne spune rugăciunea în timpul prezent. Poetul este prins între cele două planuri ale existenței, este „lacrima de foc curgând pe obrazul pământului!” Destinul lui este unul special: „braț la braț/ cu doamna moarte/ spunându-i ceva la ureche/ zâmbindu-le apoi celorlalți/ ca și când/ i-au mai rămas/ multe vieți de trăit” (*Perplexanta prezență*, p. 21).

Într-o lume confuză, Caragea afirmă: *Eu simt și presimt dumnezeirea!* Este o replică la poezia *Rugăciune* aparținând poetei Ana Blan-

diana, cunoscută în istoria literară ca o poetă de forță. Această certitudine declanșează responsabilități, revelația personală, logica textului poetic, rigoarea dintre idei, toate magnetizează poemele.

Discursul poetic este lung, respirația autorului denotă un exercițiu constant și percutant. Poetul renunță voit la fiorul liric, mizează pe rațiune și pe rețeaua ideilor care leagă lumile. El știe dincolo de metafore ce și cum, el știe cum e jocul umbrei în magica existență. Poetul reține: „Dumnezeu care știi dinainte/ tot ce i se va întâmpla fiecăruia/ dar care ți-ai autoimpus să uiți” sau „Dumnezeu al fiului care a venit printre noi/ pentru a ne aminti că toți suntem unul și același/ parte și întreg, timp și nontimp, moarte și eternitate” (*Eu simt și presimt dumnezeirea*, p. 23-24).

Caragea forțează limita, recunoaște că în prezența lui Dumnezeu puterea sa se multiplică, dar riscă o afirmație paradoxală, creatura se face egală creatorului, e năzuința omului care scapă din capcanele gravitației, plonjând în transcendență... Fiecare poem are esențe și puncte nodale în logica volumului, umbra își fixează reperele în destinul omului: „sunt o reciclare a trecutului meu” – exclamă poetul, el are ceva de spus „cu gust amar de viață în gură” (*Cuvinte nepotrivite*, p. 25). Ideile se dezvoltă arborescent în mintea scriitorului, Dumnezeu și-a autoimpus să uite, salvarea noastră vine din această uitare care este mai degrabă o umbră a destinului uman. Cităm: „e ușor să dăm vina pe Dumnezeu/ pentru toate relele/ e ușor să găsim pe altcineva responsabil/ decât pe noi înșine/ noi cei care prin toate alegerile noastre/ facem orice rău posibil” (*Dumnezeu și-a impus să uite*, p. 26). Da, oamenii pleacă dincolo cu toate amintirile lui Dumnezeu..., posibilă concluzie a managementului umbrei în viața individului efemer/etern. Uneori frust, totuși limbajul poetului coagulează poeme echilibrate, bine articulate și semnificative, precum cel intitulat *Putreziciunea timpului*.

Tema finalului de epocă se definește prin putreziciunea timpului, mecanismele istoriei ne prind pe toți, chiar dacă viața merge înainte!

În panoplia istoriei există un nesfârșit mister, o intrare secretă, un întuneric viu, petale de umbre, o stâncă neagră, judecata de acum, se iscă un dialog între omul simplu și poet sub dansul fulgilor de întuneric. Presiunea necesității ca trambulină a libertății limitate îl împinge pe acesta spre banalul din fiecare zi. Notăm: „iar în viața de zi cu zi/ mă conformez banalului/ chiar acum îi spun umbrei/ că trebuie să socializeze/ și să facă schimb de tăceri/și îmbrățișări cu alte umbre” (*Mă conformez banalului*, p. 78).

Un poem mai lung este *Imn umbrei (colaj)*, un ritual poetic pentru prezența umbrei, un cântec păgân pentru stări divine. Un imn venit de la

„un om descheiat la șireturi, cu mâinile-n buzunare și șapca trasă bine pe cap” (p. 55)... Din această relație a poetului cu umbra rezultă judecata, o judecată aspră, în paradigma unei lucidități asumate: „nu cred în Judecata de Apoi/ judecata mea e acum/ e un proces al conștiinței/ stau în fața voastră și citesc/ propriile mele poeme/ iar umbra mi-e martor” (*Judecata de acum*, p. 76). Grafia poemelor este una modernă, cuvintele se ating în fraze care încep cu literă mică, virgulele s-au topit în magma versurilor, poetul își spune povestea cu aplomb și sinceritate, nu este un postmodernist, este un clasic în căutarea viitorului, cu rigoare, cu slăbiciuni și ambiție. Renunță la firul liric, abordează ritualul de atragere a adevărului pur, uneori inaccessibil. Discursul său se bazează pe metafora cea mare, a întregului care domină partea. Uneori își pune cu prea mare pasiune eul în primul planul cărților sale, sub forța *motoarelor de căutare* atât de specifice vremurilor de azi. În fond, așa cum declară, *s-a născut pe Google*.

Volumul are câteva repere critice, note literare, cronici, fraze de suflet venite din partea unor critici literari precum Alexandru Cistelean, Theodor Codreanu, Daniel Corbu, Adrian Dinu Rachieru, Maria-Ana Tupan, dovadă că Ionuț Caragea este o prezență importantă în peisajul literar contemporan, dinamic pe scena cu poeți care continuă să-l aștepte pe Godot.

O simplă concluzie: „și nici nu pot zbura/ atât de sus încât/ să nu mi se vadă umbra” (*Nepuțință*, p. 69).